

Bölüm 10

Tanrısal özyapıllıkta

²⁰Yoksula eli açıklıkla davranır;
Fakire fıkara özeriyle yaklaşır.
²⁵Güç ve onurdur onun kuşanımı;
Gelen güne soğukkanlılıkla yaklaşır.
²⁶Ağzını açtığında bilgece konuşur;
Dili lütuf öğretir, nezaket kesp eder. (31:20, 25-26)

Sevgi ve iyi yüreklilik	sayfa 109
Eli açıklık	sayfa 111
İçten bağıllık	sayfa 113
Başka insanlarla barışta yaşamak, öte yandan da sürtüşmede bulunmak	sayfa 115
Onur ve Saygı	sayfa 119

Sevgi ve iyi yüreklilik

I Birbirinizi sevin.

A. Ailenizi sevin.

15:17 ¹⁷Sevgi ile yenilen sebze yiyeceği
Kinle karın doyuran besili sığır şöleninden yeğdir.

17:1 ¹Barışıklıkta indirilen kuru bir lokma,
Çatışmalı şölen evinden yeğdir.

B. Eşinizi sevin.

5:18 ¹⁸Kaynakların kutlansın,
Gençliğinde evlendiğin eşinle sevin.

5:19 ¹⁹Gönül açıcı geyik, göz alıcı ceylan gibi,
Onun çekiciliğiyle sürekli mest olasın;
Sevgisi seni her an doyursun.

C. Çocuklarınızı sevin.

4:3 ³Babamın yanında bir oğuldum;
Annemin yaşta körpe evladıydım.

4:4 ⁴Babam bana öğretti; şöyle konuştu:
"Yüreğin sözlerimi boynuna gerdanlık kılın;
Buyruklarımı tut, böylece yaşayasın.

3:12 ¹²RAB sevdiği insanı kınar;
Tıpkı babanın sevdiği çocuğa tutumu gibi..

13:24 ²⁴Değneği indirmekten sakınan kendi çocuğuna düşman kesilir,
Ama çocuğunu seven vaktinde onu düzenceye getirir.

Ç. Arkadaşlarınızı sevin.

17:17 ¹⁷Gerçek dost her durumda sever;
Kardeş bunalımlarda yardımcı olmaya doğar.

II. Sevginizi sergile.

A. Sevecenlikle

19:22 ²²Ademoğlundan beklenen sadakattir;
Yoksul birey yalancidan yeğdir.

31:26 ²⁶Ağzını açtığında bilgece konuşur;
Dili lütuf öğretir, nezaket kesp eder.

B. Affederek

17:9 ⁹Başkasının suçunu kapayan ona sevecenlikle davranır,
Ama sorunu diline dolayan can dostlara kara kedi geçirir.

10:12 ¹²Kin kavgaya yol açar,
Ama sevgi her suçu örter.

C. Sevgiden desteklenen yapıcı eleptiriyle

27:5 ⁵Belirgin paylama üstü örtülü sevgiden yeğdir.

27:6 ⁶Arkadaşın açtığı yaralar sadıktır,
Ama düşmanın öpücükleri haddi aşıcıdır.

III. Size karşı direnelere yumuşak huylu olun

A. Gerçekçi içtenlikle karşılık verin

25:21 ²¹Düşmanın açlıkla boğuşmaktaysa ona ekmek ver,
Susuzlukta kırılmaktaysa ona su sağla;

25:22 ²²Böylece onun başına ateş korları yığarsın.
RAB da senin karşılığını verecektir.

B. Öç alıcı tutumla karşılıkta bulunmayın.

24:29 ²⁹Bana ettiğini ben de ona edeceğim deme.
Ne de, "Eylemine yaraşır yolda hincımı alacağım," de.

20:22 ²²İşlediğin kötülüğün hincını alacağım demeden önce RAB'bi bekle;
O'nun savunması kesindir.

C. Onların sıkıntısına sevinmeyin.

24:17 ¹⁷Düşmanın yeri boylayınca buna sevinme;
Onun düşüşüne oh çekme.

24:18 ¹⁸Elbette RAB bunu görür ve tiksindir;
Hem de ondan öfkesini uzaklaştırır.

17:5 ⁵Yoksulu tiye alan onun Yaratani'nı maytaba alır.
Başkasının yıkımına sevinen bunun hesabını verecektir.

IV. Hayvanlara naziklikle davranın.

12:10 ¹⁰Doğru kişi hayvanının canına saygı duyar,
Buna karşı kötünün sevecenliği bile acı duymaktan beridir.

V. Sevecen ve acıyan birey kutlu kılınacak.

3:3 ³Kayra ve gerçek daima seninle olsun;
Bağla onları boynuna, yaz onları yüreğinin tabelasına.

3:4 ⁴Tanrı'nın ve insanların önünde lütuf ve bilgelik kazanacaksın.

21:21 ²¹Doğruluğu ve sadakati kovalayan,
Yaşam, doğruluk ve onur bulacak.

11:17 ¹⁷Sevecen insan kendi canını yararlandırır,
Ama acımasız birey canına elem çektirir.

Eli açıklık

I. Eli açık olun.

A. Eli açıklılık Tanrı buyruğudur.

3:27 ²⁷İyilik yaraşanlardan iyiliğini geri tutma;
Elinden geleni yap.

3:28 ²⁸Gücün yetiyorsa arkadaşına,
"Şimdi git, yeniden gel, yarın vereceğim" deme.

B. Eli açıklılık Tanrı'yı onurlandırır.

14:31 ³¹Yoksulu ezen onun Yaratani'nı aşağılar,
Ama muhtaca acıyan O'nu yüceltir.

C. Eli açkılık Mesih inanışına özgü tutumdur.

21:25 ²⁵Haylazın kovalayışı kendisine ölümdür;
Çünkü onun elleri çalışmaktan beri durur.

21:26 ²⁶Hesapsız kişi gün boyu isteklerini sıralar;
Öte yandan doğru kişi elini uzatarak hep verir.

31:20 ²⁰Yoksula eli açıklıkla davranır;
Fakire fıkara özeriyle yaklaşır.

II. Tanrı eli açık kişiyi ödüllendirir.

A. Mutlulukla ve yetenekle

14:21 ²¹Komşusunu aşağı gören suç işler;
Öte yandan düşkünlere acıyan mutludur.

22:9 ⁹Yoksula yüreği sızlayan kutlanacak;
Çünkü ekmeğini onunla paylaşır.

B. Bollukla ve başarıyla

11:24 ²⁴Kimisi eliaçıklıkla dağıtır ve hep zenginleşir,
Başkası aşırı tutumludur, sadece yoksulluğun yolcusudur.

11:25 ²⁵Eliaçık kişi bollukla donatılacak,
Sulayansa kendisi sulanacak.

19:17 ¹⁷Yoksula eliaçıklıkla davranan RAB'be ödünç verir;
RAB onun karşılığını ödeyecektir.

III. Bencillik yıkıcıdır.

A. Boş ve çalkantılı bir yaşam oluşturmaz.

28:27 ²⁷Yoksula yardım eli uzatan gereksinim duymayacak;
Buna karşı onu görmezlikten gelen
lanetten başka bir şey almayacak.

18:1 ¹Genel dengesizliğe kayan hep kendi görüşüyle oyalanır;
Sağlıklı öğüde dayanamaz.

B. Başkalarında aynı karşılığın getirir.

21:13 ¹³Yoksulun çığlığını kulak ardı eden,
Kendisine yardım gerekince bağırarak,
ama işitilmeyecek.

İçten bağlılık

I Tanrıya içten bağlı biri olun.

A. Tanrı'nın Sözü'ne bağlılıkla sarıl.

6:20 ²⁰Evladım, babanın buyruğuna sarıl,
Annenin öğretilerini baştan savma.

6:21 ²¹Onları her durumda yüreğin üzerine bağla,
Üstelik boynuna sar.

B. Tanrı ilkelerine bağlı ol.

4:23 ²³"Tuttuğun her şeyin ön sırasında
yüreğini içtenlikle savun;
Çünkü yaşamın kaynakları oradandır.

4:25 ²⁵"Gözlerin dosdoğru yönü görsün;
Bakışın ileriye saptansın.

4:27 ²⁷"Ne sağa sap ne de sola;
Ayağını düzenbazlıktan çek."

C. Mesih inancı dünyada olanlara karşı bağlılık göster.

25:26 ²⁶Suyu bulanık pınar ya da kirli kuyu neyse,
Kötünün yanında etkisi gitmiş doğru birey de odur.

28:4 ⁴Yasadan ayrılan zalimlerin övücüsüdür;
Yasaya bağlı olan bunlara direnendir.

II Herkese karşıyla davran.

A. Epine bağlılık göster.

31:10 ¹⁰Yeteneği yerinde olan kadını kim bulabilir?
Çünkü onun değeri yakutlardan üstündür.

31:11 ¹¹Kocasının ona güveni kesindir;
O eşin yararlılığı hiç sınır bilmez.

31:12 ¹²Herhangi bir bozuklukta payı yoktur bu kadının;
Yaşam süresince ona salt iyilikle davranır.

5:18 ¹⁸Kaynakların kutlansın,
Gençliğinde evlendiğin eşinle sevin.

5:20 ²⁰Ey oğul! Oynak bir kadınla niçin mest olasın?
Hayat kadınına neden kucaklayasın?

B. Yetkisi altında bulduklarına bağlılık göster.

25:13 ¹³Biçim döneminde kar serinliği nasılsa,
Güvenilir ulak da kendisini gönderenlere öyledir:
Baştakilerin ruhunu canlandırır.◇

13:17 ¹⁷Tanrısaymaz ulak kendisini belada bulur,◇
Ama sadık haberci şifa getirir.

C. Arkadaşlarına bağlılık göster.

27:10 ¹⁰Kendi dostundan veya babanın dostundan yüz çevirme;
Başına bir dert düşünce gidip kardeşini evinde arama.
Yakın komşun ıraktaki kardeşten yeğdir.

27:6 ⁶Arkadaşın açtığı yaralar sadıktır,
Ama düşmanın öpücükleri haddi aşıcıdır.

18:24 ²⁴Dost çoğaltan başına yıkım getirebilir;
Ama kardeşten de daha yakın dost bulunur.

Ç. Sana sırlarını açanlara bağlı kal.

11:13 ¹³Dedikoduyla uğraşan sağa sola sır yayar,
Ama güven aşıl原因an ağzını kapalı tutar.

III. Üzerindeki yükümlülüklere karşıbağlıol.

27:23 ²³Sürülerinin durumuyla ilgilen;
Güttüğün baş hayvanlara iyi bak.

31:27 ²⁷Gözlerini ev halkının yaşantısında odaklar;
Önünde haylazlığın sözü bile konu edilmez.

IV. Çektiðin sıkıntılarda bile baðlılık göster.

24:10 ¹⁰Sarsıntı karşısında dayanıklılığın gitmişse,
Nerede kaldı gücün?

24:16 ¹⁶Çünkü doğru birey yedi kez düşer ve yeni baştan belini doğrultur;
Buna karşı tanrısaymazlar yıkımla burun buruna gelir
ve al aşağı edilir.◊

18:14 ¹⁴Kişinin ruhu sayrılıkta onu destekler;
Ama ruh yaralanmışsa onu kim taşıyabilir?

V. Her konuda baðlılık göster.

A. Gerçekten baðlı insanı bulmak güçtür.

20:6 ⁶Sadakatini ilan edenlerin sayısı çoktur;
Ama güvenilir kişiyi kim bulabilir?

B. Baðlılık gösteren insan mutluluk bulacaktır.

28:20 ²⁰Sadık insan mutluluklarla doyurulacak;
Öte yandan tez elden varlık sağlayan cezasız bırakılmayacak.

C. Baðlılık olmayan insan başkalarının zararına yol açar.

25:19 ¹⁹Bunalım anında sadakatsiz insana güvenirsen,
Sallanan dişe ya da aksayan ayağa umut bağlayana dönüşürsün.

Başka insanlarla barışta yaşamak, öte yandan da sirtümede bulunmak

I. Başka insanlarla barış arayın.

A. Başkalarıyla barış zenginlikleri geride bırakır.

17:1 ¹Barışıklıkta indirilen kuru bir lokma,
Çatışmalı şölen evinden yeğdir.

B. Tanrı Kendisini hoşnut edenler yararına barış kapsamında ilişkiler oluşturur.

16:7 ⁷İnsanın tuttuğu yol RAB'bi hoşnut edince,
Düşman kesilenleri bile onunla barış ortamında yaşatır.

C. Tanrı srtpme oluturanlara karıdır.

6:16 ¹⁶RAB'bi irendiren altı olgu vardır;
Evet, O'na tiksinti getiren yedi eylem:

6:19 ¹⁹Uydurulmu soluklarla devinen yalancı tanık,
Kardeler arasına fesat saan.

II. Bakalarıyla barıı gelitir.

A. Benliine stn gelmekle ve sabırla

15:18 ¹⁸fkeli insan atımaya yol aar;
Ama fkesini yenen srtmeyi dılar.

B. Srekli yumupak dilli olun.

15:1 ¹Yumuak yanıt fkeyi defeder,
Ama sert bir sz kızgınlıı krkler.

25:15 ¹⁵Hkmran sabırla ikna edilir;
Yumuak dil kemii kırar.

C. Uyumlu hogryle

19:11 ¹¹Aırbalılıkta olgunlua erien kızgınlıı dizginler;
Sua aldırı etmemek kiinin onurudur.

. Uzlamayı nerek

12:20 ²⁰Ktlk tasarlayanların yrei aldatı yataıdır,
Ama barıılık ilkesini yayanlar sevin gnencindedir.

D. Uyumazlıktan kamakla

20:3 ³Ademolunun atımadan beri durması asalettir,
Ama kafasız birey srtmeye yol aar.

E. Ayrılıkları yansız zme balayarak

18:18 ¹⁸Kura anlamazlıkları durdurur;
Gl rakipler arasında ii karara gtrr.

III. Sürtüşmeye yol açan tutum ve davranıştan kaçın.

A. Büyükleme/kurumlanma

28:25 ²⁵Açgözlü insan sürtüşme getirir;
Ama RAB'be güvenen bollanıp gelişir.

B. Öfke/kızgınlık

29:22 ²²Öfkeyle yöneltilen saldırganlığa yol açar;
Kızgınlıkla etkilenen günaha günah katar.

30:33 ³³Çünkü dövülen süttten tereyağı oluşur,
Zorlanan burun kan koyuverir,
Sürtüşme çatışmaya götürür.

C. Kin

10:12 ¹²Kin kavgaya yol açar,
Ama sevgi her suçu örter.

IV. Sürtüşme oluşturan kişilerden kaçın.

A. Çatışmaya götüren insanlardan

26:21 ²¹Kora kömür, ateşe odun neyse,
Sürtüşmeye başlangıç olan insan da odur.

21:9 ⁹Damın bir köşesinde barınanın durumu
Dırdırcı kadınla bir arada yaşayanınkinden yeğdir.

B. Dedikoduculardan

26:20 ²⁰Odun tükenince ateş söner;
Bunun gibi laf taşıyanın bulunmadığı yerde sürtüşme son bulur.

16:28 ²⁸Bozukdüzen insan sürtüşme havası oluşturur;
Fısıll fısıll laf taşıyan dostluklar yıkar.

C. Günahattan tatlanan insanlardan

17:19 ¹⁹Sürtüşmeden hoşlanan günahı sever;
Yüksek perdeden atan kapıyı çatışmaya açar.

Ç. Akılsızlardan (Tanrı'ya aldırıp etmeyenlerden)

20:3 ³Ademoğlunun çatışmadan beri durması asalettir,
Ama kafasız birey sürtüşmeye yol açar.

18:6 ⁶Kafasızın dudakları sürtüşme doğurur;
Ağzıysa patağa çağrıdır.

D. Tanrı'ya alaya alanlardan

22:10 ¹⁰Alaycıyı önünden dışla ve sürtüşme sona erer;
Atışmanın da, hak olanla matrak geçmenin de ardı kesilir.

V. Sürtüşme oluşturan durumlardan kaçın.

A. Münakağa doğmasına sebep olma.

25:8 ⁸Gördüklerini koz sayıp ivedilikle yargıcın karşısına çıkma;
Komşun kendi kozuyla gelince şaşırır kalırsın.

17:14 ¹⁴Çatışmanın başlangıcı suyu borudan kaçırmaya benzer;
İşi büyütmeden önce sürtüşmeden vazgeç!

3:30 ³⁰Sana kötülük işlemeyenlerle durup dururken sürtüşmeye girme.

B. Başkalarının münakağalarından beri dur.

26:17 ¹⁷Kendisini ilgilendirmeyen çatışmaya katılan,
Yoldan geçen köpeği kulaklarından tutan biri gibidir.

C. Bir kardeşi ya da kız kardeşi gücendirme.

18:19 ¹⁹Gönülsüz kardeş surlu kentten de daha zor kazanılır;
Bu sıradan sürtüşmeler kale sürgüleri gibi direncildir.

Ç. Ahmakla münakağaya girme.

29:9 ⁹Bilge kafasızla davaya gitsin;
O öfkelenir, maytaba alır, hiçbir yolla ciddiliği takınamaz.

I Tanrıgerçek inanlıysayar.

A. Yüredeinde Tanrı'yı yücelten

22:4 ⁴Alçakgönüllülüğün ve RAB korkusunun ödülü bol varlık,
Yücelik ve yaşamdır.

31:30 ³⁰Çekicilik göz boyayıcıdır, güzellik de gelip geçici;
Yüredeinde Tanrı korkusu olandır övüncü hak eden.

B. Tanrı'yı doğru yapamıyla yansıtan

21:21 ²¹Doğruluğu ve sadakati kovalayan,
Yaşam, doğruluk ve onur bulacak.

12:2 ²İyi insan RAB'ten lütuf bulur,
Öte yandan kötülük tasarlayanı O yargılar.

C. Tanrı'yı varlığıyla beğendiren

3:9 ⁹Varlığıyla ve ürününün turfandasıyla RAB'bi yücelt.

3:10 ¹⁰Böylece ambarların sürekli taşar,
Teknelerin taze şarapla, tıka basa dolar.

14:31 ³¹Yoksulu ezen onun Yaratanı'nı aşağılar,
Ama muhtaca acıyan O'nu yüceltir.

II Genelde özlenen huylar onur ve saygı getirir.

A. Alçak gönüllülük/engin yüreklilik

15:33 ³³RAB korkusu bilgelikte eğitim görmektir.
Alçakgönüllülük yükselişe ileten patikadır.

18:12 ¹²Yıkım büyüklenişin ardılıdır;
Alçakgönüllülükse yüceliğin önceli.

29:23 ²³Bireyin gururu onu devirir;
Öte yandan engin yürekli insan yükseltilir.

B. Bilgelik

- 3:35 ³⁵Bilgelerin mirası onurdur,
Akılsızlarınkiyse utanç kaftanı.
- 12:8 ⁸Birey sağduyusu uyarınca övülür;
Tutarsız akılla iş gören aşağılanır.
- 13:15 ¹⁵Sağlıklı kavram lütuf kazandırır,
Ama sadakatsizin gittiği yol yıkıma götürür.
- 4:7 ⁷"Bilgeliğin başlangıcı ne olabilir? Bilgi edinmek.
Neye mal olursa olsun, anlayış sahibi ol!
- 4:8 ⁸"Onu ön safta sakla, o da seni ön sıraya getirir.
Onu kucakla, o da seni yükseltecektir.
- 4:9 ⁹"Başına gönül açıcı bir çelenk yerleştirecek;
Sana güzellik tacını giydirecek.
- 3:16 ¹⁶Bilgeliğin sağ elinde yaşam uzunluğu var,
Sol elindeyse servet ve onur.

C. Sevecenlik ve gerçekçilik

- 3:3 ³Kayra ve gerçek daima seninle olsun;
Bağla onları boynuna, yaz onları yüreğinin tabelasına.
- 3:4 ⁴Tanrı'nın ve insanların önünde lütuf ve bilgelik kazanacaksın.

Ç. Kibarlık

- 11:16 ¹⁶Davranışları ölçülü kadın onur kazanır.
[Ama doğruluğa öğrenmeyle bakan kadın onursuzluğun tahtıdır.
Üşengeçler yoksulluğa gider,] LXX
Atılanlar zenginliği elde eder.

D. Sürtüşmeden kaçmak

- 20:3 ³Ademoğlunun çatışmadan beri durması asalettir,
Ama kafasız birey sürtüşmeye yol açar.

E. Yararlı iplerde gayret

- 11:27 ²⁷İçtenlikle iyiyi arayan bol lütuf bulur;
Ama bir insan kötü olanı ararsa başına kötülük gelir.

31:27 ²⁷Gözlerini ev halkının yaşantısında odaklar;
Önünde haylazlığın sözü bile konu edilmez.

31:28 ²⁸Evlatları ayağa dikilip ona mutluluk sunar;
Eşi de onun erdemlerini diliyle sıralar:

31:29 ²⁹"Birçok kadın övülecek iş yapar;
Ama sen tümünü geride bıraktın."

31:31 ³¹Uğraşlarının ürününe bakarak ona saygı gösterin;
Kentin kapılarında kendi işleri ona övgüler getirsin.

F. Hizmet etmekte bağılılık

27:18 ¹⁸İncir ağacının bakımıyla ilgilenen onun ürününü yer;
Efendisinin yararına dikkat eden onurlandırılır.

14:35 ³⁵Bilgili uşak kralın onayını kendine çeker,
Ama kralın öfkesi utanç oluşturan uşağı hedefler.

G. Düzeltme karpışında olumlu tutum

13:18 ¹⁸Denetime suratını ekşitenin payı yoksulluk ve utançtır,
Ama azarlamayı öneme alan onurlandırılır.

Notlar